

Čeští horolezci **Zdeněk Hrubý** a **Radek Jaroš** byli účastníky dvoučlenné expedice na Dhaulagiri, 8167m vysoký himálajský vrchol. Úspěšně vystoupili 1. května 2008 na vrchol, bez použití výškových nosičů a bez použití umělého kyslíku.

Během výstupu v kritických podmínkách zachránili životy několika horolezcům z dalších expedic. Riskovali přitom své zdraví a životy, nemluvě o tom, že tím výrazně oslabili své šance na úspěšné dosažení vrcholu Dhaulagiri. Jejich mimořádnou obětavostí je potřeba ocenit také proto, že kontrastuje s atmosférou nezájmu a neochoty či neschopnosti pomoci, která se v himálajském horolezectví rozmáhá mj. proto, že v současnosti se mohou pokusit vystoupit na osmitisícovku, díky technickému zabezpečení a vybavení, i lidé, kteří s tradičními zásadami výškového horolezectví nemají nic společného a mnohdy jsou zaměřeni pouze na vlastní úspěch, popř. na vlastní přežití. Chování účastníků jiných expedic, které je níže popsáno, je toho důkazem.

Popis událostí:

Během výstupu vystoupili Z. Hrubý a R. Jaroš do výškového tábora č. 2, ve výšce 6600m na severovýchodním pilíři Dhaulagiri. Nastalo zhoršení počasí. Zároveň ve vedlejším stanu probíhalo drama, když legendární polský horolezec Artur Hajzer začal trpět akutní fází výškové nemoci. Jeho stav se rychle zhoršoval, nebyl schopen pohybu, řeči, ztrácel vědomí. Oba čeští horolezci začali se záchrannou akcí. V táboře v té době bylo cca 20 dalších horolezců z různých zemí. Bohužel, v panující vichřici na pilíři nebyla vůle pomoci, nikdo z nich nechtěl riskovat vlastní ohrožení (mj. se jednalo o silně lavinězní terén a podmínky, za podobných okolností v tomto místě zahynuli dva horolezci před rokem) a rovněž nebyla vůle ohrozit vlastní kondici při nastávajícím pokusu o vrchol. Ke dvěma českým horolezcům a lékaři polské expedice se v počáteční fázi záchrany připojili pouze jedna polská horolezkyně a jeden španělský horolezec. Podařilo se spustit A. Hajzera o několik set metrů po pilíři. Pak naštěstí vlivem nižší nadmořské výšky a podaných léků se začal jeho stav zlepšovat, byl schopen dalšího sestupu. Současně se však dostal do kritického stavu lékař Robert Szymczak (dýchání, omrzliny, vyčerpání). V této situaci se horolezci rozhodli, že R. Jaroš dokončí evakuaci a záchranu A. Hajzera do 1. výškového tábora. Z. Hrubý prostoupil s vyčerpaným R. Szymczakem pět pilířem do 2. výškového tábora, kde byl polský horolezec ošetřen a resuscitován.

Oba čeští horolezci byli po několika dnech schopni pokračovat ve výstupu a úspěšně dosáhli vrcholu. Po sestupu strávili velmi vyčerpaní noc v nejvyšším, 3. výškovém táboře. Noc byla velmi obtížná, po předchozím vrcholovém dnu se zhoršilo počasí a bylo nutné udržovat stan, aby odolal náporům vichřice a nového sněhu. Ráno začali Z. Hrubý a R. Jaroš sestupovat s cílem dostat se co nejrychleji do nižších poloh a do bezpečí. 100 metrů pod táborem narazili na dva zcela vyčerpané španělské horolezce, Rafaela Guillena a Jesuse Moralese. Ačkoliv na místě byla opět silná skupina jiných horolezců, několika národností, opět nikdo nepomohl. Všichni zvolili rychlý sestup v obavách o záchranu svých vlastních životů v panujících podmínkách na ledovém pilíři. Opět pouze Z. Hrubý a R. Jaroš sami spouštěli oba horolezce, přes značné vyčerpání z předchozího výstupu, částečné omrzliny a nutnost co nejrychlejšího sestupu vzhledem k nebezpečí hrozícího z počasí panujícího na hoře. Po dlouhém boji se podařilo zachránit J. Moralese. R. Guillen se, bohužel, neudržel ve vichřici na hraně pilíře, zřítíl se dva tisíce metrů severní stěnou a zahynul. Stalo se téměř na dosah záchraně, cca 100 metrů nad táborem, kde už by byli horolezci v bezpečí. Jeden lidský život se však podařilo zachránit.